

SEEMORE ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ

Αποτέλεσμα / Αριθμός Παραδοτέου D3.5 του έργου SEEMORE

Ημέρα ετοιμασίας του εγγράφου: 02.03.2015

Συντονιστής έργου:

CINESI Transport Consultants, Ισπανία

Mr. Lluís da Victoria

lvictoria@cinesi.es

Τηλέφωνο: +34 971 77 52 96

Συγγραφέας του εγγράφου:

Εταιρεία: Horários do Funchal, Transportes Públicos S.A.

Όνοματα συγγραφέων: Claudio Mantero, André Freitas

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: ger@horariosdofunchal.pt

Τηλέφωνο: +351 291 705 555

Ημέρα Έναρξης του έργου: Απρίλιος 2012

Ημέρα Λήξης έργου: Απρίλιος 2015

Ιστοσελίδα έργου: <http://www.seemore-project.eu>

Νομική Δήλωση:

Την αποκλειστική ευθύνη για το περιεχόμενο αυτού του εγγράφου την έχουν οι συγγραφείς. Δεν αντιπροσωπεύει την ευθύνη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν είναι υπεύθυνη για την οποιαδήποτε χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών του περιεχομένου. Το SEEMORE είναι συγχρηματοδοτούμενο από το Πρόγραμμα Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τρέχει από τον Απρίλη του 2012 μέχρι τον Απρίλη του 2015.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	Σχετικά με το έργο seemore	5
1.1	Περίληψη Έργου	5
1.2	Η ομάδα του SEEMORE.....	6
2	Γλωσσάριο.....	7
3.	Αναθεώρηση και επιθεώρηση της πορείας του έργου	8
4	Γιατί ένα στρατηγικό εγχειρίδιο?.....	9
5	Στρατηγική κυρίασ περιοχισ	10
5.1	Κύριες δραστηριότητες του SEEMORE	10
5.2	Το SEEMORE ως μια ευκαιρία επένδυσης.....	13
5.3	Επιπτώσεις πέρα της αξιολόγησης	16
5.4	Συστατικά επιτυχίας και Ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία	17
5.5	Η μελλοντική στρατηγική για την επίτευξη της αειφόρου κινητικότητας των τουριστών 20	
5.6	Μαθήματα, αποτελέσματα και συστάσεις.....	22
5.	τελικά συμπεράσματα	26
6.	List of Tables.....	Error! No s'ha definit l'adreça d'interès.

1 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ SEEMORE

1.1 Περίληψη Έργου

Το SEEMORE προβάλλει τους περιφερειακούς φορείς σε 8 ευρωπαϊκές παραθαλάσσιες τουριστικές περιοχές είναι σε θέση να αλλάξουν τη συμπεριφορά του ταξιδιού των επισκεπτών εντός των περιφερειών τους προς πιο βιώσιμους τρόπους μεταφοράς. Οι κύριοι στόχοι του έργου είναι:

- Αύξηση της ευαισθητοποίησης των επισκεπτών προς στη βιώσιμη κινητικότητα;
- Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των τομέων της κινητικότητας και του τουρισμού;
- Αλλαγή της ταξιδιωτικής συμπεριφοράς των τουριστών προς τους βιώσιμους τρόπους μεταφοράς; και
- Επικοινωνία και μεταφορά εμπειριών σε άλλες τουριστικές περιοχές.

1.2 Η ομάδα του SEEMORE

Συνέταιρος Έργου	Χώρα
CINESI Transport Consultancy (Coordinator)	Ισπανία
Mallorca Transports Consortium	Ισπανία
Trivector Traffic AB	Σουηδία
Association of Local Authorities Fyrbodal	Σουηδία
FGM-AMOR Austrian Mobility Research	Αυστρία
Common Europe Pomeranian Association	Πολωνία
Municipality of Choczewo	Πολωνία
Sustainable Development of Civil Society Club	Βουλγαρία
Province of Forli-Cesena	Ιταλία
Central European Initiative	Ιταλία
Limassol Tourist Development and Promotion Co Ltd	Κύπρος
Stratagem Energy Ltd	Κύπρος
Horários do Funchal Public Transport	Πορτογαλία
Local Councils' Association	Μάλτα

Πίνακας 1 – Συνέταιροι SEEMORE

2 ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

Συνομογραφίες που παρέχονται στην παρούσα έκθεση

Συνομογραφίες	Πλήρες Όνομα
PT	Public Transport
CSDCS	Sustainable Development of Civil Society
SUMP	Sustainable Urban Mobility Plan
CTM	Concorci Transports Mallorca
EC	European Commission
EU	European Union
LCA	Local Councils' Association of Malta
Apps.	Mobile applications
NTS	National Transfer Seminar

Πίνακας 2 – Συνομογραφίες που χρησιμοποιήθηκαν

3. Αναθεώρηση και επιθεώρηση της πορείας του έργου

Αριθμός Έκδοσης	Ημερομηνία	Σχόλια	Επιθεώρηση πορείας του έργου από (Όνομα, Οργανισμός)
1.0	26.02.2015	Πρώτη Επιθεώρηση εγγράφου στάλθηκε	CINESI
1.1		Δεύτερη Επιθεώρηση	HF

Πίνακας 3: Αναθεώρηση εγγράφου και επιθεώρηση πορείας του έργου

4 ΓΙΑΤΙ ΕΝΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ?

Ο αντικειμενικός σκοπός αυτού του εγχειριδίου είναι να παρέχει πληροφορίες και πρακτικές συμβουλές από την εμπειρία των 8 περιοχών στο χειρισμό ενός Ευρωπαϊκού έργου που αφοσιώθηκε στην αλλαγή της νοοτροπίας των τουριστών σύμφωνα με τις συνήθειες τους για την αναψυχή της βιώσιμης κινητικότητας. Για να εφαρμοστεί ένα τέτοιο έργο αρχικά είναι πολύ σημαντικό να επηρεάσεις θετικά το τρόπο που αλληλεπιδρούν οι τομείς μεταφοράς και τουρισμού καθώς συχνά αναφέρονται να είναι ξεχωριστοί. Αυτό το εγχειρίδιο αναφέρει αυτή τη δουλειά, δείχνει τις 8 περιοχές του SEEMORE να είναι σε μια κίνηση στρατηγικών για τη μάχη της λύσης κοινών προβλημάτων με λίγο διαφορετικούς τρόπους.

Πιο πρακτικά, το εγχειρίδιο καθοδηγεί τις τοπικές και περιφερειακές αρχές σε τουριστικούς προορισμούς στην Ευρώπη, τους φορείς παροχής μέσων κινητικότητας, τα ξενοδοχεία και τα αξιοθέατα αναψυχής – ενώνει πολλούς τομείς με μια επισκόπηση για το πώς το πλαίσιο συνθηκών σε κάθε μια από τις 8 περιοχές μπορεί να τροποποιηθεί κατά τη διάρκεια των 3 χρόνων του έργου. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή των δεδομένων για τις κύριες εμπειρίες που περιγράφονται από τις περιοχές ήταν διαμέσου της ανάπτυξης συζήτησης μιας μικρής ομάδας κατά τη διάρκεια των στρατηγικών αποτελεσμάτων και των μελλοντικών στρατηγικών στην 7^η συνάντηση του έργου, που έγινε στη Μάλτα στις 28 του Γενάρη του 2015.

5 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΥΡΙΑΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

5.1 Κύριες δραστηριότητες του SEEMORE

5.1.1 Επικέντρωση σε τοπική εφαρμογή

Η καλύτερη πληροφόρηση επιτρέπει τη καλύτερη προώθηση του τουριστικού προορισμού. Πολλά μέτρα εφαρμόστηκαν για να επιτύχουν καλύτερη προώθηση κατά τη διάρκεια του έργου, αλλά η επικέντρωση σε κάθε περιοχή ήταν στο να παρέχονται καλύτερες πληροφορίες για την αειφόρο κινητικότητα. Η **Λεμεσός** έχει επικεντρωθεί στο να παρέχει πληροφορίες για τη κινητικότητα μέσω διαφημιστικού, ηλεκτρονικών σημείων ενημέρωσης, πανό στις στάσεις λεωφορείων, στις ρεσεψιόν των ξενοδοχείων, εφημερίδων / άρθρων και του διαδικτύου. Στη **Μάλτα**, οι πιο αποτελεσματικές δραστηριότητες ήταν πρόσωπο με πρόσωπο με τους τουρίστες, τα τουριστικά πακέτα πληροφοριών και η συνεργασία από απόσταση για τη παροχή υπηρεσιών μεταφοράς. Στο **Ντόμπριτς** τα αρχικά μέτρα επικεντρώθηκαν στην πληροφόρηση και ενημέρωση, μετέπειτα ακολουθήθηκαν άλλα μέτρα. Είναι σημαντικό να σημειωθεί πως στη περιοχή της Βουλγαρίας, ήταν η πρώτη φορά όπου τα μέτρα διακίνησης τέθηκαν στην ατζέντα λήψης αποφάσεων.

Η κινητήρια δύναμη που οδήγησε τη **Μαδέρια** να επιμένει στο SEEMORE ήταν η επικέντρωση στις δημόσιες συγκοινωνίες, καθώς ο λειτουργός τους ήταν ο κύριος επωφελούμενος του έργου αλλά επίσης ήταν στο όραμα του προγράμματος, οι περιφερειακοί φορείς εντόπισαν τα μέσα μαζικής μεταφοράς, ως λειτουργία, που θα παρέχει ένα ευρύ τρόπο μετακίνησης των τουριστών. Η **Μαγιόρκα** έχει προωθήσει τη χρήση των δημόσιων υπηρεσιών μεταφοράς για τους κύριους τουριστικούς προορισμούς και βελτίωσε το σύστημα πληροφοριών για τους τουρίστες και τα μέσα αειφόρου διακίνησης. Το **Bohuslan** ανέπτυξε καλύτερες προοπτικές στο να ταξιδεύει με τη δημόσια συγκοινωνία, δημιούργησε νέες επιλογές εισιτηρίων (συνδυασμένα με αξιοθέατα), εφάρμοσε τα ποδήλατα στο τρένο, διένειμε ποδηλατικό χάρτη και δημιούργησε μια καινοτόμα πλατφόρμα ανταλλαγής πληροφοριών κινητικότητας για τον τουρισμό και τους εργαζομένους. Η **Πομερανία** προώθησε τη χρήση των μέσων αειφόρου διακίνησης μέσω των πανό ενημέρωσης και έκανε προσπάθειες να βάλει τη κινητικότητα στην ατζέντα του τουρισμού και αντίστροφα. Σε όλες τις περιπτώσεις η επιτυχία των μέτρων ήταν αποτέλεσμα της συνεργασίας μεταξύ της κυβέρνησης και των ενδιαφερόμενων μερών που ενεπλάκησαν. Στο **Φορλί-Τσεζένα** το καλύτερο μέτρο ήταν κατά ακρίβεια η δημιουργία μιας τοπικής ομάδας εργασίας. Γεγονός, οι εμπλεκόμενοι από τα παιδεία του τουρισμού και της μεταφοράς δεν συνεργάζονταν προηγουμένως και χάρες στο SEEMORE, γνώρισαν τα προβλήματα που έχουν αναμεταξύ τους και τις δυσκολίες και προσπάθησαν να βρουν κοινές λύσεις όπως νέα δρομολόγια προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τουριστών τα οποία υλοποιήθηκαν κατά την καλοκαιρινή περίοδο.

5.1.2 Βελτίωση στις τοπικές αρχές σύμφωνα με τους σκοπούς του SEEMORE

Το SEEMORE επέτρεψε στις περιφερειακές αρχές να υιοθετήσουν νέους τρόπους να βλέπουν τη σχέση των τομέων τουρισμού και κινητικότητας και να αναγνωρίζουν πως και οι δύο τομείς μοιράζονται αλληλένδετους στόχους και θα πρέπει να μοιράζονται τις ίδιες πηγές. Μέσω μια σειράς απλών μέτρων, το SEEMORE στη **Λεμεσό** απέδειξε ότι θετικές αλλαγές έγιναν μέσω της αειφόρου διακίνησης με σημαντική επίπτωση δημιουργία ενός δυνατού συνδέσμου μεταξύ των τομέων του τουρισμού και της κινητικότητας, διαμοιρασμός πληροφοριών, πηγών και εργαλείων. Στο **Bohuslan** η πρόοδος του έργου SEEMORE καθοδηγήθηκε από τη βούληση των αρχών των δημόσιων μεταφορών και σήμερα έχει γίνει ήδη η επικοινωνία μεταξύ των σχετικών τομέων που δεν υπήρχε πριν στην περιοχή Vestra Gotaland. Στο **Ντόπριτς** παρά την πολιτική αβεβαιότητα τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο κατά τη διάρκεια της περιόδου του έργου SEEMORE, οι τοπικές κυβερνήσεις τώρα είναι περισσότερο ενημερωμένες για τις επιλογές της βιώσιμης κινητικότητας και πώς μπορούν να συσχετίζουν τον τομέα μεταφοράς και τουρισμού μαζί. Στη **Μαγιόρκα** δημιουργήθηκαν πρωτόκολλα μεταξύ του περιφερειακού και τοπικού επιπέδου και του τουρισμού και των μεταφορών. Στη **Μαδέρια** το πολιτικό φάσμα ήταν σχετικά σταθερό κατά τη διάρκεια του έργου SEEMORE σε περιφερειακό επίπεδο, αλλά ασταθής σε δημοτικό επίπεδο, καθώς οι εκλογές του 2011 στράφηκαν προς την αριστερή πλευρά του συνασπισμού, στους περισσότερους δήμους. Αυτές οι συνθήκες έχουν οδηγήσει σε αρκετές καθυστερήσεις, αφού η διευθύνουσα επιτροπή υπό την ηγεσία του Διαχειριστή των Δημόσιων Μεταφορών αναμένεται να βασίζεται στην υποστήριξη των δήμων για την εφαρμογή των μέτρων. Παρ' όλα αυτά, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές αναγνωρίζουν τη σημασία να ενταχθούν στην κινητικότητα και τον τουρισμό και μετά την υλοποίηση του έργου, θα βρουν νέες ευκαιρίες για νέα έργα για να διατηρήσουν τις τρέχουσες συνεργασίες σε κίνηση. Στη **Μάλτα** η υποστήριξη της Προάσπισης ποδηλάτων αποτέλεσε βασικό παράγοντα για να δώσει μια ιδιαίτερη ώθηση στις δράσεις του προγράμματος. Η ομάδα αυτή παρέχει σημαντική υποστήριξη για την επίτευξη του στόχου του έργου και η δράση της ήταν σχετική με την κινητοποίηση της πλατφόρμας των ενδιαφερομένων. Στο **Φορλί-Τσεζένα** η ομάδα του έργου είχε ένα πολύ θετικό αντίκτυπο από τους παραλιακούς δήμους που ενεπλάκησαν στο έργο, καθώς και από το λειτουργό των δημόσιων μεταφορών.

Εκτός από αυτή τη γενική συναίνεση, η **Πομερανία** συνάντησε μια σκληρή πολιτική κατάσταση που ήταν ένα εμπόδιο για την υλοποίηση του έργου, καθώς ο τουρισμός και οι μεταφορές δεν έγιναν αντιληπτά ως μια επείγουσα ανάγκη που χρειάζεται να αντιμετωπίσουμε.

Συνολικά, υπήρξε μια κοινή αντίληψη κατανόησης ότι οι πρωτοβουλίες όπως τα Εθνικά Σεμινάρια Μεταφοράς ήταν σημαντικά να συμπεριληφθούν όλα τα σημαντικά ενδιαφερόμενα μέρη στη συζήτηση, και να φέρουν τα ζητήματα αυτά στις τοπικές και εθνικές πολιτικές ατζέντες.

5.1.3 Το νόημα του SEEMORE για τους ενδιαφερόμενους και τους τοπικούς φορείς

Κάποιες από τις περιοχές είχαν πολύ καλά αποτελέσματα με την εμπλοκή των ενδιαφερομένων, ενώ σε άλλες το έργο αυτό φαίνεται πως ήταν πολύ δύσκολο. Στη **Λεμεσό**, πριν την έναρξη του έργου, το τμήμα δημόσιων μεταφορών ήταν βασικά σχεδιασμένο μόνο για τις ανάγκες του τοπικού πληθυσμού. Στις μέρες μας οι ανάγκες των τουριστών λαμβάνονται υπόψη. Η περιοχή αυτή τη στιγμή πρασινίζει με την αίσθηση ότι παρέχει περισσότερες και πιο βελτιωμένες επιλογές για την αειφόρο διακίνηση στους επισκέπτες, μείωσε το κόστος ταξιδιού για τους επισκέπτες και τους επιτρέπει να περνούν περισσότερο χρόνο σε δραστηριότητες εμπλουτισμού παρά τη μεταφορά και ενθάρρυνε την αυξημένη χρήση των βιώσιμων τρόπων μεταφοράς, χάρις στις βελτιωμένες υπηρεσίες που τέθηκαν σε εφαρμογή κατά τη διάρκεια του έργου SEEMORE. Στη **Μαδέρια** το SEEMORE επινοήθηκε από τους ιδρυτικούς πυλώνες του επιτυχημένου έργου CIVITAS για την επίτευξη συγκεκριμένου στόχου στην τουριστική αγορά. Στη **Μάλτα** και στο **Φορλί-Τσεζένα**, το SEEMORE είναι μια ευκαιρία να ενώσει τα θέματα τουρισμού και αειφόρας διακίνησης τα οποία μπήκαν μαζί στην ατζέντα και κατευθύνθηκαν σε μια κοινή προοπτική. Στο **Ντόπριτς** υπήρξε ευρεία ομοφωνία σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των θεμάτων κινητικότητας και τουρισμού μαζί που υποστηρίζει το SEEMORE. Η περιφερειακή κυβέρνηση έχει εισάγει υλικό του SEEMORE στην ιστοσελίδα και εν μέρει εξαιτίας αυτού του γεγονότος οι ντόπιοι έχουν επίσης χρησιμοποιήσει το υλικό που παράγεται στο πλαίσιο του έργου σε εκθέσεις όπου οι επισκέπτες έχουν αυξηθεί. Στη **Μαγιόρκα**, το SEEMORE είναι γνωστό ως “Τουρισμός της δημόσιας συγκοινωνίας” το οποίο είναι και το όνομα της ιστοσελίδας στο TIB. Οι κύριοι ενδιαφερόμενοι ενεπλάκησαν στο έργο, οι δήμοι, πλέον λαμβάνουν υπόψη τη διακίνηση και το τουρισμό. Όσο για του ντόπιους, τώρα πια αντιλαμβάνονται πως μπορούν να επωφεληθούν από τους καινούργιους δρόμους που είναι πλέον διαθέσιμοι. Έτσι οι βελτιώσεις ωφελούν άμεσα και το τομέα του τουρισμού. Αυτά τα στοιχεία καθίσταται σαφές ότι πολλαπλασιάζονται και δίνουν έμφαση στις επιπτώσεις του τομέα του τουρισμού, καθώς οι επιπτώσεις αυτές διαχέονται στους ντόπιους. Άλλο παράδειγμα είναι στο **Bohuslän** είναι ότι το ευρύ κοινό έχει πλέον πρόσβαση σε ειδικές συνδυασμένες προσφορές για τις δημόσιες μεταφορές και τα αξιοθέατα. Δυστυχώς στη **Πομερανία** οι εμπλοκή των ενδιαφερομένων ήταν μια δύσκολη δουλειά και η αλλαγή της νοοτροπίας τους δεν έγινε επιτυχώς. Οι διαχειριστές των ξενοδοχείων της περιοχής της Πολωνίας αποκαλύφθηκαν να είναι μόνο επιχειρηματικά προσανατολισμένοι και δεν δρουν για τη προώθηση της αειφόρας διακίνησης ούτε και η ομάδα του έργου ήταν ικανή να τους δείξει τη πραγματική δράση που μπορεί να φέρει το έργο στις τοπικές επιχειρήσεις. Στη **Μαδέρια** οι ενδιαφερόμενοι ήταν πραγματικά δεσμευμένοι κατά τη φάση εκκίνησης, αλλά η έλλειψη του εμπορικού ενδιαφέροντος για ορισμένους παράγοντες, όπως το Εμπορικό Επιμελητήριο, σε συνδυασμό με την πολιτική αβεβαιότητα σε τοπικό επίπεδο, έχουν αποδυναμώσει τη συμμετοχή τους κατά τη διάρκεια του έργου.

5.2 Το SEEMORE ως μια ευκαιρία επένδυσης

5.2.1 Ευκαιρίες που προσφέρονται από το SEEMORE σε περιοχές των εταίρων

Οι βεβαιώσεις των περιφερειών επισημάνουν ότι το SEEMORE έχει εμπλακεί αποτελεσματικά στους τουρίστες, αλλά κυρίως στους τοπικούς φορείς λήψης αποφάσεων που τώρα θα οραματιστούν πώς αυτός ο νικητήριος συνδυασμός των πολιτικών οδικών μεταφορών και του τουρισμού μπορεί να είναι επικερδής.

Η ανταλλαγή γνώσεων σχετικά με τολμηρά μέτρα κινητικότητας που στόχευαν τους τουρίστες και τα ταξίδια αναψυχής ήταν η ουσιαστική στήριξη πίσω από το πρόγραμμα SEEMORE που ανέλαβαν οι περιφέρειες. Ακόμη και αν η συνεργασία δεν έτρεξε όπως προβλεπόταν από την άποψη των προκαθορισμένων τηλεφωνικών συνεδριάσεων και συνεχών επαφών, υπήρξε χώρος για μεταφορά γνώσεων και εμπειριών.

Επειδή το SEEMORE ασχολείται πολύ με τη μεταφορά τεχνογνωσίας και διδαγμάτων μεταξύ των περιφερειακών μελών του και πιο πέρα, για τη **Μάλτα** και την επαρχία **Province FC** ήταν μια ευκαιρία για να ενταχθούν τα δύο θέματα του τουρισμού και της βιώσιμης κινητικότητας, καθώς και για να φέρει τα ενδιαφερόμενα μέρη του τομέα κοντά με τα σεμινάρια μεταφοράς γνώσεων.

Το SEEMORE είναι μια μοναδική ευκαιρία για να συνεργαστούν με άλλες περιφέρειες, αλλά και μια ισχυρή συνεργασία σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Με το SEEMORE, το **Bohuslän** έκανε συγκεκριμένα βήματα για να ξεκινήσει η εφαρμογή των μέτρων για τη βιώσιμη κινητικότητα. Στο **Ντόπριτς** οι τοπικές αρχές έχουν περιορισμένο προϋπολογισμό και ως αποτέλεσμα, τα μέτρα πληροφόρησης να έχουν εφαρμοστεί κυρίως στο διαδίκτυο και σε άλλες ψηφιακές συσκευές. Οι τοπικές αρχές συμφώνησαν στην εφαρμογή αειφόρου κινητικότητας αλλά δεν θεωρήθηκε ως προτεραιότητα. Οι εκπαιδευτές ήταν επίσης δύσκολο να εφαρμοστούν, καθώς οι συμμετέχοντες ανέμεναν τα έξοδα του ταξιδιού να πληρωθούν και δεν υπήρχαν εσωτερικά ειδικό πόροι για την εκτέλεση αυτού του έργου.

Συνοπτικά, το έργο ήταν σε θέση να αναλάβει τις προετοιμασίες για το σχέδιο αειφόρου αστικής κινητικότητας στο Kanarna σε ένα βαθύτερο επίπεδο και να κάνει τον ιδιωτικό τομέα να συνειδητοποιήσει τις δυνατότητες της κινητικότητας για τα κέρδη του.

Στην Ισπανία στην περιοχή της **Μαγιόρκα**, το SEEMORE είχε σκοπό να βελτιώσει την υπάρχουσα υπηρεσία, γι' αυτό δεν θεωρήθηκε ως μια επενδυτική ευκαιρία. Ο περιορισμός του προϋπολογισμού ήταν αυστηρός και επηρέασε την εφαρμογή των μέτρων, αλλά στο τέλος ήταν σημαντικό η ανακάλυψη του δυναμικού των υφιστάμενων εργαλείων για τη στόχευση όλο και περισσότερων τουριστών.

Στη **Πομερανία** ήταν η ευκαιρία για την αγορά και διανομή 7 χαρτών οι οποίοι ήταν αναγκαίοι και προβλεπόμενοι. Τα εφαρμοσμένα μέτρα σε άλλα έργα πλοήγησης των περιοχών έδωσαν στους αντιπροσώπους της Πομερανίας το όραμα ότι παρόμοια μέτρα μπορούν να εφαρμοστούν στο εγγύς μέλλον, έτσι μπορεί κανείς να συμπεράνει ότι το έργο ήταν επικοινωνητικό.

Το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα που προέρχεται από τη **Λεμεσό** ήταν οι εκστρατείες ενημέρωσης του SEEMORE οι οποίες έχουν αυξήσει σημαντικά το ενδιαφέρον για τη χρήση του λεωφορείου, λεωφορείου για το αεροδρόμιο και τα ποδήλατα. Τα λεωφορεία δεν θεωρούνται ως μέσω επιλογής για τα ταξίδια στη Λεμεσό για δεκαετίες. Αλλά τα αστικά και προάστια λεωφορεία μετακίνησαν 4,5 εκατομμύρια επιβάτες το 2013 και μέχρι 5 εκατομμύρια επιβάτες το 2014 (συγκρίνοντας τα 2 εκατομμύρια του 2012). Από την άλλη, πριν από λίγα χρόνια, η ποδηλασία ήταν παλιομοδίτικη. Οι μόνοι άνθρωποι που ποδηλατούσαν ήταν αυτοί που ήταν τόσο φτωχοί που δεν μπορούσαν να έχουν ούτε μια μοτοσυκλέτα. Στις μέρες μας η ποδηλασία έγινε πολύ δημοφιλής και είναι πιθανόν να δεις άτομα από όλες τις ηλικίες να χρησιμοποιούν ποδήλατα οποιαδήποτε ώρα την ημέρα. Αυτά τα γεγονότα ενθάρρυναν την ανάπτυξη νέων ποδηλατοδρόμων και νέα μονοπάτια καθώς και την εγκατάσταση στάσεων λεωφορείων και ανάπτυξης ολόκληρου του συστήματος των λεωφορείων. Άλλο εμπειρικό παράδειγμα από το SEEMORE είναι ότι η εταιρεία λεωφορείων στη Λεμεσό χρησιμοποιούσε επιδοτήσεις από τη διεθνή κυβέρνηση για τη λειτουργία της. Η προτεραιότητά της ήταν πάντα να προσπαθήσει να πάρει περισσότερες επιδοτήσεις. Με το SEEMORE τώρα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μπορεί να αυξήσει τα κέρδη της και να πάρει περισσότερη ζήτηση με τη παροχή νέων υπηρεσιών και να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της προσφοράς των δημόσιων συγκοινωνιών. Εν ολίγοις, θα εξετάσει τώρα νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες.

Επίσης σε επίπεδο επικοινωνίας, πολιτικής και αξιολόγησης, η συνεργασία που υπήρχε ήταν επιτυχής. Ένα καλό παράδειγμα ήταν ο διαγωνισμός φωτογραφίας και η παραγωγή βίντεο οι οποίες δραστηριότητες ήταν επιτυχημένες και αναπτύχθηκαν από τις περισσότερες περιοχές και το ηχητικό υλικό επικοινωνίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί επίσης σε διεθνείς εκθέσεις τουρισμού και να τοποθετηθεί σε οθόνες σε δημόσια τερματικά μεταφοράς.

5.2.2 Ήταν η εφαρμογή πολλών μικρών μέτρων μια αποτελεσματική στρατηγική;

Αποτελούμενο από ένα συνολικό προϋπολογισμό περίπου 2 εκατομμύριων ευρώ, οι 8 περιφέρειες που εφάρμοσαν το SEEMORE ανάλαβαν να υλοποιήσουν 179 μέτρα. Η συζήτηση γύρω από το αν θα συγκεντρώσουν τους πόρους τους σε ένα μικρό σύνολο ενεργειών ή να αναπτύξουν πολλές δράσεις είναι ένα αρκετά καυτό θέμα για τους Ευρωπαίους που ήταν υπεύθυνοι να λάβουν της αποφάσεις πριν από τον καθορισμό των πολιτικών της ΕΕ για τις βασικές προκλήσεις της οικονομίας και της κοινωνίας μας. Υπάρχουν ιδιαιτερότητες στις μαρτυρίες που δίνονται από τις περιφέρειες για αυτό το θέμα.

Σε μια περιοχή όπως η **Λεμεσός** όπου η κατάσταση ήταν σε ένα απογοητευτικό στάδιο για μεγάλο χρονικό διάστημα, οι μικρές ενέργειες ήταν ο καλύτερος τρόπος να επανεισάγουν τα μέσα αειφόρας διακίνησης για τους ντόπιους και τους τουρίστες. Σταδιακά δημιουργήθηκε η ενημέρωση και το ενδιαφέρον φάνηκε καθώς οι διαθέσιμες υπηρεσίες άρχισαν να βελτιώνονται. Αναμφισβήτητα στην Κύπρο, μεγάλες επενδύσεις έτειναν στη δημιουργία εμποδίων και η

δημόσια γνώμη φαινόταν να ήταν προς το όφελος του έργου και αυτό το έργο κατάφερε με επιτυχία να κάνει υπέροχη πρόοδο με μικρή χρηματοδότηση.

Στο **Bohuslän**, μικρές αλλαγές ανοίγουν το δρόμο. Στη Σουηδία η καλύτερη επιλογή είναι να ξεκινήσεις με μικρές δράσεις. Μόλις αυτές οι μικρές δράσεις είναι επιτυχημένες μπορούν να οδηγήσουν σε μεγαλύτερες. Η σωστή φόρμουλα σύμφωνα με τη Σουηδική κουλτούρα είναι «Σκέψου παγκόσμια, αλλά δράσε τοπικά».

Οι τοπικές αρχές στη **Μαγιόρκα** σκέφτονται ότι θα ήταν καλύτερο να επικεντρωθούν σε λιγότερες δράσεις με περισσότερο βάθος, παρά να έχουν πολλές μικρές και διάσπαρτες δράσεις. Το συναδελφικό έργο STARTER φαίνεται να είναι ένα καλό παράδειγμα, καθώς αυτό το έργο απαιτεί λιγότερο αριθμό δράσεων και είχε καλύτερα αποτελέσματα.

Η **Πομερανία** σκέφτεται ότι θα ήταν καλύτερο να επικεντρωθεί το μέγιστο σε 2 μέτρα, και να πάρει πιο συγκεκριμένα αποτελέσματα. Η περιοχή αναγνωρίζει πως η δυσκολία είναι να προχωρήσει μόνο ένα περιορισμένο αριθμό μέτρων, αφού τα σχέδια που εγκρίνονται μόνο από το ΕΚ είναι αυτά που θα προτείνονται πολλά μέτρα.

Η Μάλτα έχει μια διακριτή θέση, υποστηρίζοντας ότι η σωστή απάντηση πρέπει να είναι ναι και όχι. Όχι, γιατί δεν υπήρχε αρκετός χρόνος για να αφιερωθεί πλήρως σε κάθε μία από τις ενέργειες. Ναι, γιατί με πολλές ενέργειες μπορεί να στοχεύσετε τα ενδιαφερόμενα μέρη με πολλά θέματα. Παρ' όλα αυτά είναι καλύτερο να επικεντρωθείς σε περισσότερο και μικρότερο αριθμό έργων: έχοντας πάρα πολλές δράσεις ήταν στη πραγματικότητα μια πτυχή του έργου SEEMORE. Αξίζει να σημειωθεί ότι όταν δεν έχεις καθόλου ή λίγο προϋπολογισμό, είσαι στο έλεος των ενδιαφερομένων, ειδικά επειδή ζητάς την συμμετοχή τους χωρίς να τους δώσεις οποιαδήποτε επιχορήγηση ή σημαντικές πηγές για να εκτελέσουν τις επιθυμητές τους εργασίες. Για αυτό το λόγω, το **Province FC** λέει ότι είναι καλύτερα να επικεντρωθεί σε μικρό αριθμό έργων και ειδικά σε αυτά που εμπίπτουν στο πεδίο της αρμοδιότητας σου ούτως ώστε η επιτυχία να είναι εγγυημένη. Η **Μαδέρια** αναγνωρίζει ότι είναι ένα αποφασιστικό ερώτημα. Το τοπικό έργο ήταν μια επιτυχία, τα περισσότερα μέτρα υλοποιήθηκαν και τα αποτελέσματα είναι ολοφάνερα.

Αλλά στη περίπτωση τους το σύνολο των μέτρων τους είχε ένα κοινό πλαίσιο το οποίο ήταν ότι όλα τα μέτρα ήταν αυστηρά σχετιζόμενα με τις δημόσιες μεταφορές και επικεντρωμένα στη πληροφόρηση και στις καλύτερες δημόσιες μεταφορές. Αυτό δεσμεύει σφιχτά όλα τα μέτρα μαζί. Η Μαδέρια αναγνωρίζει πως αν άνοιγε τα συνολικά μέτρα στην ηλεκτρική διακίνησης ή στη ποδηλασία το επίπεδο επιτυχίας δεν θα ήταν το ίδιο επειδή ο προϋπολογισμός ήταν πολύ χαμηλός.

5.3 Επιπτώσεις πέρα της αξιολόγησης

5.3.1 Οι πιο σημαντικές επιτυχίες στον τομέα του τουρισμού και της κινητικότητας

Εκτός από τους προκαθορισμένους δείκτες που καθορίζουν το τίτλο των τελικών αποτελεσμάτων στα φυλλάδια που διανέμονται, το έργο βγήκε με ένα αριθμό επιτυχιών το οποίο είναι πολύ σημαντικό για να φέρει φως. Αυτό είναι σχετικό ειδικά επειδή είναι πρόθυμοι να έχουν μια ολοκληρωμένη εικόνα της εφαρμογής του έργου.

Στη **Λεμεσό**, αναπτύχθηκε η συνεργασία μεταξύ μεταφοράς και τουρισμού. Στο παρόν στάδιο, η ανταλλαγή πληροφοριών οδήγησε στη καλύτερη εξυπηρέτηση και πιο ικανοποιητική συνεργασία. Η ιδιωτική χρηματοδότηση και οι επιδοτήσεις από τη διεθνή τουριστική επιτροπή για επιπρόσθετες δράσεις ανασήκωσε το ολικό αντίκτυπο και αποτέλεσμα του έργου.

Το **Bohuslän** είχε μια παρόμοια περίπτωση στους όρους συνεργασίας. Υπήρχε μια απογοήτευση μεταξύ των δύο τομέων με παράπονα ο ένας για τον άλλον. Τώρα νέες υπηρεσίες και κανάλια συνεργασίας αναπτύχθηκαν και δοκιμάστηκαν με καλά αποτελέσματα.

Στη Μαδέρια ιδρύθηκε μια ομάδα εργασίας για να φέρει κοντά τους επαγγελματίες του τουρισμού και της κινητικότητας σε περιφερειακό επίπεδο και χάρης στην εθνικά σεμινάρια μεταφοράς γνώσεων το εθνικό υπουργείο ακολουθεί τώρα το έργο πολύ προσεκτικά και θα μπορεί να δώσει περαιτέρω ώθηση σε πρωτοβουλίες σχετικές με το έργο. Σε τοπικό επίπεδο και με άμεση επίδραση, οι κύριες επιτυχίες ήταν η ανάπτυξη του οδηγού κινητικότητας ο οποίος γέμισε το κενό που υπήρχε από τους τοπικούς επαγγελματίες όσον αφορά τις πληροφορίες των δημόσιων μεταφορών.

Στο **Province FC**, το SEEMORE επιτρέπει την αύξηση του συντονισμού των φορέων μεταξύ διαφόρων κλάδων, και τους οδηγά να αρχίσουν να εργάζονται από κοινού. Υπάρχουν άδηλα αποτελέσματα που δεν έχουν ακόμη μετρηθεί αλλά είναι ήδη ορατά, για παράδειγμα, χρήση ποδηλάτων, δεν χρησιμοποιούταν από τους τουρίστες προηγούμενος, τα ξενοδοχεία παρέχοντα ξεχωριστά, αλλά τώρα, με το SEEMORE, μπορεί να φανεί πως η χρήση ποδηλάτων είναι πολύ καλή υπηρεσία και οι τουρίστες είναι πρόθυμοι να αφήσουν το αυτοκίνητο παρκαρισμένο.

Παρόμοιο στη **Μάλτα** το SEEMORE έχει συνδέσει τους δύο τομείς μαζί, και είναι θα συνεχίσουν να κάνουν κοινές δράσεις στο μέλλον.

Για τη περιφέρεια του **Ντόπριτς**, ήταν η πρώτη φορά όπου ο όρος κινητικότητα εισάχθηκε στο τομέα του τουρισμού. Επίσης η προσέγγιση της δημιουργίας αρχών άλλαξε, καθώς έδειξε ότι το σχέδιο αειφόρου ανάπτυξης των πόλεων στη Kavarna είναι το πρώτο σχέδιο στη Βουλγαρία. Η χρήση των δημόσιων μεταφορών αυξήθηκε χάρης στη νέα δημόσια γραμμή μεταφοράς και την εισαγωγή των ρυθμίσεων στάθμευσης. Επιπρόσθετα, στο **Ντόπριτς** σημειώθηκε μια αύξηση στη χρήση ποδηλάτων από τους τουρίστες.

Στη **Πομερανία** δεν υπάρχουν σημαντικά επιτεύγματα να σημειωθούν. Το SEEMORE είχε πολύ μικρό αντίκτυπο στις σχετικές περιφερειακές αρχές, καθώς υπήρχαν πολλές μικρές δράσεις και πολύ μικρός προϋπολογισμός για να δουλέψεις.

Στη **Μαγιόρκα**, ένα πρωτόκολλο κατεύθυνσης για την ανταλλαγή πληροφοριών δημιουργήθηκε μεταξύ των αρχών μεταφοράς και τα δημοτικά τουριστικά γραφεία πληροφοριών. Τα τουριστικά γραφεία πληροφοριών μπορούν πλέον να βασίζονται σε συνεχή αναβάθμιση των πληροφοριών για τις προσφορές του δημόσιου συστήματος μεταφοράς και άλλων υπηρεσιών κινητικότητας. Από την άλλη, οι αρχές μεταφοράς λαμβάνουν τις απόψεις των τουριστών για το δημόσιο σύστημα μεταφοράς μέσω των τουριστικών γραφείων ενημέρωσης το οποίο είναι ένα σημαντικό κατόρθωμα. Θα επιτρέπει τη ρύθμιση της υπηρεσίας όσον αφορά την απόδοση της με το πιο σύντομο και δυνατό τρόπο. Αυτό έχει ως αντίκτυπο τη καλύτερη προσβασιμότητα στο σύστημα δημόσιας μεταφοράς για τους τουρίστες καθώς και την αύξηση του επιπέδου εξυπηρέτησης για τους τουρίστες.

5.4 Συστατικά επιτυχίας και Ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία

5.4.1 Τα πιο σημαντικά κατορθώματα σε όρους του τουρισμού και της κινητικότητας

Η πολιτική υποστήριξη είναι βέβαια το κλειδί της καθοδήγησης. Γενικά, βρέθηκε ότι είναι πιο εύκολο για τις περιοχές οι οποίες έχουν μια πιο άμεση επαφή με τις εθνικές κυβερνήσεις, όπως η Λεμεσός η Μάλτα να εγγυηθούν αυτό το ψηλό επίπεδο πολιτικής στήριξης. Σε μερικές περιπτώσεις στη Μάλτα, οι πολιτικοί αγκάλιασαν το έργο και η κινητικότητα είναι σήμερα ένα διακριτικό στοιχείο των πολιτικών τους; σε άλλους όπως η Πομερανία, οι τοπικοί πολιτικοί δεν έδειξαν το ενδιαφέρον με τις αρχές της κινητικότητας / τουρισμού του έργου, το οποίο είχε ως αποτέλεσμα την επίτευξη εφαρμογής λιγότερων θετικών αποτελεσμάτων.

Κοιτώντας πιο προσεκτικά σε ότι έχουν αναφερθεί οι περιφέρειες στο εργαστήριο, μπορεί να φανεί ότι η **Λεμεσός** προσπάθησε να μειώσει το κόστος των πακέτων διακοπών για τους τουρίστες ούτως ώστε να τους αφήσουν να έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν τη περιοχή και να δουν τη μπορεί να τους προσφέρει. Η επιτυχία με τα μέτρα της ποδηλασίας και των λεωφορείων των αεροδρομίων στηρίζονταν από δημιουργικές εκστρατείες μάρκετινγκ και έδωσαν κίνητρα σε άλλες εταιρείες να επενδύσουν και να βελτιώσουν τις δικές τους υπηρεσίες. Το έργο έκανε όλους τους συμμετέχοντες να δουν τις ευκαιρίες που παρέχονται που διαφορετικά θα τις έχαναν.

Στο **Bohuslän** το SEEMORE παρείχε την ευκαιρία να δημιουργήσει τη θέληση και στους δύο τομείς για να εργαστούν προς την επίτευξη κοινών στόχων. Χρειάζονταν κάποιο πλαίσιο υποδομής όπως το SEEMORE για τη διευκόλυνση της "συνάντησης και συγκόλλησης" των δύο τομέων. Οι αρχές σχεδιασμού των δημόσιων μεταφορών ήταν ο κύριος φορέας για την αρχή της συνεργασίας.

Όσο για τη **Μαδέρια**, η περιοχή εισήχθη στο έργο τη κατάλληλη στιγμή σύμφωνα με τους αντιπροσώπους της. Ο τουριστικός τομέας ήθελε να γίνει πιο ανταγωνιστικός και η μεταφορά λήφθηκε υπόψη σαν ένα διαφορετικό στοιχείο, ικανό να ανασηκώσει τη ποιότητα εμπειρίας του τομέα με το να του προσφέρει αειφόρες επιλογές, οι οποίες είναι καλύτερες από άλλους τυπικούς τουριστικούς προορισμούς.

Στη περίπτωση της **Πομερανίας**, κανένας σύνδεσμος μεταξύ των μεταφορών και του τουρισμού ήταν εμφανής πριν αρχίσει το SEEMORE και έτσι ήταν ίσως η περιοχή που βρισκόταν στο χαμηλότερο σημείο εκκίνησης. Τα εθνικά σεμινάρια μεταφοράς γνώσεων έκαναν δυνατό να αρχίσουν με πολλές επαφές, αλλά δεν υπήρχαν οι επαρκείς πόροι ούτε ο χρόνος για τη διαδικασία να προχωρήσει θετικά.

Στο **Province FC** οι κύριοι οδηγοί του έργου πίσω από την εφαρμογή του ήταν οργανωτικοί, η θέσπιση Τοπικών Ομάδων Εργασίας οι οποίες οδήγησαν στην υπογραφή των πρωτόκολλων για την ανταλλαγή πληροφοριών. Το **Φορλί-Τσεζένα** έχασε δυστυχώς σε πολιτικό επίπεδο, στο να πείσει τους πολιτικούς για τη σημαντικότητα του έργου και ως εκ τούτου δεν ήταν δυνατόν να στηριχτούν στη βοήθεια τους.

Στη **Μάλτα**, μερικά τοπικά συμβούλια ήθελαν να κάνουν κάτι καλύτερο συγκριτικά με το τι έκαναν οι προηγούμενοι πολιτικοί σε αυτές τις περιοχές ούτως ώστε να δείξουν την πολιτική τους αξία. Το καθεστώς κινητικότητας τέθηκε και τώρα είναι η ένα κύριο θέμα από το οποίο ωφελήθηκαν πραγματικά οι πολιτικοί και θα είναι υπέρ τους κατά τη διάρκεια των επόμενων εκλογών. Σιγά σιγά, οι πολιτικοί άρχισαν να αναγνωρίζουν τα προβλήματα μεταφοράς στη Μάλτα και οι τουρίστες έκαναν την ουσιαστική συμβολή τους με την ανύψωση της ροής της κυκλοφορίας σε τυπικές και ιστορικές τοποθεσίες.

Στη περιφέρεια του **Ντόμπριτς**, ο CSDCS ήταν ο πρώτος φορέας αποκατάστασης αυτής της σύνδεσης, ώστε να αυξηθεί το ενδιαφέρον από το Υπουργείο και τώρα να είναι μια συμμετοχική φωνή στην εξέλιξη του έργου που γίνεται για να συντάξει ένα εθνικό έγγραφο στρατηγικής. Ο εθνικός σύνδεσμος του τοπικού συμβουλίου ενδιαφέρεται πλέον να εργαστεί για την αειφόρο κινητικότητα. Το πρώτο σχέδιο αειφόρου αστικής κινητικότητας στη Βουλγαρία (Kavarna) είναι μέρος του έργου SEEMORE. Ακόμη ένας παράγοντας επιτυχίας ήταν ο διευθυντής του θέρετρου της Albena το οποίο ομαδοποιεί 50 ξενοδοχεία κάτω από τον ίδιο ιδιοκτήτη. Όταν ο ιδιοκτήτης αντιλήφθηκε πως οι τουρίστες εκτιμούν τις αρχές της αειφόρου κινητικότητας (το οποίο αφορά, αρχές ενοικίασης ποδηλάτων, η το άλλο που οδηγεί στη μείωση των αυτοκινήτων στη περιοχή) το μέτρο επεκτάθηκε.

Στη **Μαγιόρκα**, η CTM λαμβάνει της αποφάσεις στις δημόσιες μεταφορές έτσι είχε τη δύναμη να αρχίσει την εφαρμογή των μέτρων του SEEMORE. Τα αποτελέσματα του SEEMORE ήταν μια προστιθέμενη αξία για το τουριστικό τομέα και ήταν ευπρόσδεκτα από τους ενδιαφερόμενους του τουρισμού.

5.4.2 Συνεργασία σε ένα μεγάλο Ευρωπαϊκό συμβούλιο και αλληλεπίδραση από άλλες περιοχές σε εθνικά εργαστήρια

Το βασικό συμπέρασμα είναι ότι, παρά τις δυσκολίες που συνήθως προκύπτουν όταν κάποιος ασχολείται με ετερογενείς κουλτούρες και συνήθειες εργασίας, το SEEMORE ώθησε τις περιφέρειες να σταματήσουν να κάνουν «επιχειρήσεις ως συνήθως» και να αρχίσουν να ψάχνουν πέρα από τα σύνορα για έμπνευση και καθοδήγηση. Όλες οι περιφέρειες έχουν συμφωνήσει συνεργασία εντός των τουριστικών περιοχών για το θέμα της κινητικότητας το οποίο είναι ένα σχετικό θέμα και αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αναπαράγουν τις βέλτιστες πρακτικές που έχουν ήδη δοκιμαστεί με επιτυχία σε άλλες περιοχές.

Το 2012, η Κύπρος αντιμετώπισε μια απαίσιμα οικονομική κατάσταση με γενική έλλειψη πόρων για την εφαρμογή καινοτόμων λύσεων για τις μεταφορές. Παρόλα αυτά η **Λεμεσός** κοίταξε τις περιπτώσεις όπως την προώθηση των λεωφορείων στη Μαδέρια, όχι αυτοκίνητα στη παλιά πόλη στην Μάλτα και τη στάθμευση ποδηλάτων στο Φορλί και ξαφνιάστηκε πως μπορεί να γίνει η διαφορά με περιορισμένους πόρους. Κατά τη διάρκεια του έργου, η συζήτηση στις συναντήσεις του συμβουλίου ήταν πηγή έμπνευσης με θέμα τις παρεμβάσεις στους ταξιδιωτικούς οδηγούς και χάρτες ποδηλασίας, καθώς και τη πιθανότητα επίσκεψης μερών και τοπικού ελέγχου για το τι μπορούν οι περιοχές να αναπτύξουν. Σε μελλοντικά προγράμματα εφαρμογής, η Λεμεσός τείνει να αναπτύξει παρόμοιες δράσεις που εφαρμόστηκαν σε άλλες περιοχές, όπως οι ηλεκτρονικοί οδηγοί ξενάγησης στη Μαδέρια. Το **Φορλί-Τσεζένα** θα εφαρμόσει άλλες δράσεις του SEEMORE οι οποίες εφαρμόστηκαν στη Μαδέρια, το οποίο θα πρέπει, συνεπώς, να θεωρηθεί ως ένα εργαστήριο που θα ακολουθήσουν οι περιοχές.

Η **Πομερανία** προτιμά να το υπογραμμίσει αυτό, εκτός από μερικές θετικές δράσεις ενημέρωσης, δυστυχώς κανένα στοιχείο του διευθυντή λειτουργού διαχείρισης του έργου SEEMORE δεν ήταν από την ανατολική Ευρώπη και αυτό το γεγονός δημιούργησε ένα αόρατο εμπόδιο μεταξύ ανατολικής και δυτικής Ευρώπης. Η Πομερανία υποστηρίζει πως η συνεργασία μπορεί να ήταν καλύτερη εάν δεν υπήρχε η ύπαρξη του εμποδίου της κουλτούρας το οποίο έχει περιορίσει την ομαλή πορεία των μέτρων.

Μια διαφορετική θέση έχει ο συνεργάτης της Βουλγαρίας. Τα εθνικά σεμινάρια μεταφοράς με τη Βουλγαρία ήταν πολύ επιτυχημένα. Οι συνεργάτες του **Ντόμπριτς** ενέπλεξαν το 50% των τουριστικών περιφερειών της χώρας. Κατά τη διάρκεια του γεγονότος στη Ρουμανία (κεντρικό Ευρωπαϊκό σεμινάριο μεταφοράς), το CSDCS είδε μεγάλο ενδιαφέρον από άλλες περιοχές στη περιοχή των Βαλκανίων. Δουλεύοντας με άλλες χώρες βρέθηκε σημαντικό, ειδικά επειδή κάποιος είναι ικανός να δείξει σε αυτές τις χώρες τα μέτρα που έχουν καλά αποτελέσματα. Για τους φορείς λήψης αποφάσεων στην ανατολή, οι καλές πρακτικές της δύσης είναι πολύ σημαντικές. Επίσης η αποδοχή συγκεκριμένων αρχών από την ΕΚ (και η ένωση της Ευρωπαϊκής χρηματοδότησης) είναι πολύ σημαντικό. Το ρητό είναι “ αν είσαι Ευρωπαίος, άφησε το αυτοκίνητο”. Στη Μαγιόρκα το αίσθημα είναι παρόμοιο. Οι φορείς χάραξης πολιτικής είναι

εντυπωσιασμένοι από τα Ευρωπαϊκά έργα. Το Ευρωπαϊκό έργο παρέχει μια επιπρόσθετη σπίθα. Χωρίς την ομπρέλα του έργου, οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων δεν θα είχαν αρχίσει τα μέτρα που διεξήχθησαν στο SEEMORE.

5.5 Η μελλοντική στρατηγική για την επίτευξη της αειφόρου κινητικότητας των τουριστών

4.4.1. Το μέλλον των μέτρων του SEEMORE

Το έργο Seemore δημιούργησε τις καλύτερες υποδομές για την ανάπτυξη των σχετικών επιτυχιών για το μέλλον. Σε πολλές περιπτώσεις, ο εσωτερικός προϋπολογισμός θα χρησιμοποιηθεί με διαφορετικούς τρόπους ή αυτό μπορεί να είναι μια καινοτόμα προσέγγιση σε παλαιά προβλήματα που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από εξωτερικές πηγές.

Στη **Μαδέρια**, πολλά μέτρα μπορούν να μείνουν στο χρόνο μετά τη λήξη του έργου με συνήθη προϋπολογισμό. Μερικά παραδείγματα είναι για την εξυπηρέτηση των δημόσιων υπαλλήλων, το προσωπικό γραφείο πληροφοριών, η εφαρμογή στο κινητό μαζί με πληροφορίες για τους οδηγούς και τα χρονοδιαγράμματα. Για την απεικόνιση της δυναμικής αυτών των μέτρων στους όρους της επιχειρηματικής στρατηγικής, μπορεί να σημειωθεί ότι η Μαδέρια πρόσφατα αναζητά υποστηρικτή χρηματοδότησης για την ανάπτυξη της εφαρμογής κάτω από το έργο SEEMORE. Αυτό σημαίνει πως υπάρχει μια προστιθέμενη αξία. Οι δράσεις συνεταιρισμού με τα ξενοδοχεία έχουν μέλλον, καθώς δεν ζουν από φορολογικές επιδοτήσεις αλλά από υπηρεσίες πωλήσεων.

Στη **Πομερανία** το εμπλουτισμένο σύνθημα των μέσων έχει ανοίξει τις δυνατότητες να κάνει εκστρατείες στο διαδίκτυο που απευθύνονται σε διαφορετικές ομάδες. Η μελλοντική συνεργασία με ενδιαφέρουσα ινστιτούτα για την ανάπτυξη τμηματικών καμπανιών πρόκειται να γίνουν. Μία από τις πιο σημαντικές δράσεις που ανέπτυξε η **Μαγιόρκα** ήταν οι μεταφράσεις σε ξένες γλώσσες, καθώς έχουν γίνει μια φορά και έχουν μικρή συντήρηση κόστους στο χρόνο. Για να μην αντιπροσωπεύουν ένα κόστος στη πάροδο του χρόνου θα καθορίσουν το μέλλον των δραστηριοτήτων του SEEMORE. Ο εκτυπωμένος χάρτης είναι ένα παράδειγμα υλικού το οποίο έχει εμπορική τιμή αγοράς, έτσι είναι αειφόρο και θα συνεχίσει να παράγεται. Στη Μαδέρια, ένα μέτρο που θα παραμείνει είναι η εκπαίδευση του προσωπικού από τουριστικά σημεία πληροφόρησης. Στη Μαγιόρκα, ένα μέτρο το οποίο θα παραμείνει είναι η εκπαίδευση του προσωπικού από τα τουριστικά σημεία πληροφόρησης. Στη Μαγιόρκα αυτή η δράση θα εξαπλωθεί περισσότερο επειδή τα σημεία πληροφόρησης έξω από τη περιοχή στόχευσης είναι ενδιαφέρον και τώρα συμφωνείτε η CTM θα παραχωρήσει δωρεάν εκπαιδευσεις.

Όσο για το **Ντόπριτς**, σχεδόν όλα τα μέτρα θα παραμείνουν, καθώς η υποδομές επένδυσης έχουν ήδη γίνει (π.χ. ενοικιάσεις ποδηλάτων, αρχές στάθμευσης). Όσον αφορά τα τουριστικά πακέτα πληροφόρησης, όλοι καταλαβαίνουν πως μπορούν να είναι χρήσιμα: τα πακέτα έφεραν μια αύξηση στη χρήση των δημόσιων μεταφορών, έτσι η εταιρεία αποφάσισε να κρατήσει το

μέτρο. Είναι η πρώτη φορά στη Βουλγαρία όπου ο τουρισμός έχει συνδεθεί με τη μεταφορά και οι τουριστικές περιοχές έξω από το Ντόπριτς είναι πρόθυμες να επαναλάβουν τα μέτρα που εισήχθησαν σε αυτή την περιοχή.

Στη Σουηδία στη περιοχή του **Bohuslän** οι τοπικοί ενδιαφερόμενοι δρουν γύρω από τα θέματα του SEEMORE και σκοπεύουν να κρατήσουν τις συναντήσεις και να επεκτείνουν με επιτυχία τα μέτρα όπως «τα ποδήλατα στα τρέινα», το οποίο μπορεί να επεκταθεί στο να συμπεριλάβει όλα τα τρέινα της περιοχής. Με τους ποδηλατικούς χάρτες, η ποδηλασία έγινε πιο ενδιαφέρον και έτσι η δραστηριότητα θα συνεχίσει από το οργανισμό διαχείρισης προορισμού.

Επίσης στη **Λεμεσό**, η υπηρεσία μεταφοράς από και προς το αεροδρόμιο θα συνεχίσει και θα επεκταθεί καθώς είναι αποδεδειγμένο να είναι μια επικερδής λειτουργία. Η νέα αστική διαδρομή η οποία δημιουργήθηκε από την ομπρέλα του SEEMORE, που ενώνει τη τουριστική περιοχή στο κέντρο της αγοράς, είναι πολύ ελκυστική και επικερδής, καθώς λειτουργεί 5 φορές τη μέρα και θα κρατηθεί. Τα ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης που εγκατασταθήκαν θα παρέχουν πάντοτε πληροφορίες για τη κινητικότητα δωρεάν. Η εγκατάσταση των στάσεων για τα λεωφορεία οι οποίες δείχνουν τους δρόμους των λεωφορείων, το δρομολόγιο μεταφοράς με λεωφορείο στο αεροδρόμιο και χρήσιμες ιστοσελίδες έχουν τοποθετηθεί, επίσης υπάρχουν χώροι για διαφημίσεις που φέρνουν εισόδημα και είναι μια καλή επένδυση για την εγκατάσταση περισσότερων στάσεων στη τουριστική περιοχή. Η συνεργασία που δημιουργήθηκε μεταξύ των τομέων τουρισμού και μεταφοράς αποδείχτηκε να είναι επικερδής και φαίνεται ότι και οι δύο πλευρές είναι πρόθυμες να συνεχίσουν να εργάζονται από κοινού.

Η δημιουργία τοπικών ομάδων εργασίας έγινε το κεντρικό και πιο σημαντικό μέτρο που ανέπτυξε η **Provincia FC**. Η περιοχή αναμένει έντονα ότι αυτή η συνεργασία μπορεί να συνεχιστεί, αν και ο ρόλος των επαρχιών της Ιταλίας αλλάζει και δεν είναι ακόμη σαφές κατά πόσον η επαρχία μπορεί να συνεχίσει να είναι ο ηγέτης της ομάδας εργασίας.

Στο μέλλον η Provincia FC υποστηρίζει ότι οι δήμοι θα έχουν ένα πιο διοικητικό ρόλο. Από την άλλη, για τη μελλοντική συνέχιση των μέτρων, είναι σημαντικό οι περιφερειακοί λειτουργοί να λάβουν υπόψη τις ανάγκες των τουριστών όταν θα σχεδιάζουν για την υπηρεσία και είναι εξίσου σημαντικό να κρατήσουν το δημόσιο σύστημα ποδηλασίας έτσι ώστε να είναι εύκολα προσβάσιμο για τους επισκέπτες.

Στη **Μάλτα**, το LCA έχει σκοπό να κρατήσει το πακέτο κινητικότητας για τα επόμενα χρόνια και να προσπαθήσει να βρει επιχορηγήσεις με νέα έργα. Το θέμα του SEEMORE για τα εθνικά σεμινάρια μεταφοράς ήταν πολύ επιτυχημένα και θα γίνονται κάθε χρόνο.

Ως μέρος του SEEMORE, το LCA έχει παράγει 3 στρατηγικά έγγραφα τα οποία παρουσιάστηκαν στην εθνική κυβέρνηση στη Μάλτα:

- Σύστημα διανομής ποδηλάτων;
- Λύσεις για τη στάθμευση ποδηλάτων;
- Δίκτυο για τις λωρίδες ποδηλασίας.

Η εθνική κυβέρνηση έχει αναλάβει αυτά τα έγγραφα και θα αποτελούν μέρος μιας πρωτοβουλίας για την προώθηση της υιοθέτησης των σχεδίων αειφόρας αστικής διαχείρισης μεταξύ των δήμων της Μάλτας.

5.6 Μαθήματα, αποτελέσματα και συστάσεις

4.5.1. Μέτρα με τον σημαντικότερο αντίκτυπο

Στη **Μαδέρια** θα μπορούσε κανείς να επισημάνει την επιχειρηματική συνεργασία με τα καταστήματα και τα αξιοθέατα, το πιο σχετικό μέτρο που λήφθηκε κατά τη διάρκεια ζωής του SEEMORE. Το μέτρο αυτό αποδείχθηκε για τις τοπικές αρχές ενδιαφέρον. Σίγουρα υπάρχει ακόμη πολύς χώρος για βελτίωση στο θέμα, αλλά με το SEEMORE αποδείχτηκε ότι οι Δημόσιες Μεταφορές μπορεί να είναι επικερδής, αν υπάρξουν οι κατάλληλες συνεργασίες. Με το SEEMORE, ο Διαχειριστής Δημοσίων Μεταφορών συνειδητοποίησε ότι ο σχεδιαστής ταξιδιών είναι μια εξειδικευμένη αναδυόμενη ευκαιρία, ειδικά αν χρησιμοποιείτε τα δεδομένα ανοιχτού κώδικα ο οποίος μπορεί να βρεθεί παντού.

Η **Πομερανία** επέλεξε να αυξήσει την ευαισθητοποίηση για μια πρόκληση που τέθηκε σε όλη τη διάρκεια της ζωής του SEEMORE, δηλαδή το χάσμα μεταξύ φορέων λήψης αποφάσεων και των χρηστών, το οποίο οδήγησε σε έλλειψη κατανόησης ότι οι τεχνικοί είχαν την επιτυχή αντιμετώπιση.

Η **Μαγιόρκα** υπογραμμίζει ότι η συμπερίληψη του τουρισμού στη βιομηχανία των Δημοσίων Μεταφορών θα έχει μακροπρόθεσμες επιπτώσεις. Αυτό ήταν εμφανές κατά τη διάρκεια του SEEMORE, γιατί η συνολική ποιότητα της Μαγιόρκα ως τουριστικού προορισμού έχει βελτιωθεί κατά τη διάρκεια του έργου. Ο τομέας του τουρισμού αισθάνεται ευτυχής αν οι τουρίστες μπορούν να πάρουν πλήρεις πληροφορίες "στην αρχή", δηλαδή πριν φύγουν για διακοπές. "Κάντο Μόνος Σου" αποτελούν την πλειονότητα των τουριστών των Βαλεαρίδων Νήσων και μπορούν τώρα να βρουν πληροφορίες μέσω της ιστοσελίδας. Η ελκυστικότητα του προορισμού ως εκ τούτου έχει αυξηθεί.

Για το **Ντόμπριτς** είναι δύσκολο να προσδιοριστούν τα μέτρα με ευρύτερο αντίκτυπο, αλλά η περιοχή τονίζει ότι υπάρχει τεράστιο ενδιαφέρον γύρω από τις πολιτικές στάθμευσης, τις ευκαιρίες για περπάτημα και τη βελτίωση της πληροφόρησης των Δημοσίων Μεταφορών.

Στο **Bohuslän**, οι εργασίες για τουριστικούς χάρτες ποδήλατου για εναλλακτικές διαδρομές είναι πιθανό να αυξηθεί σημαντικά στο εγγύς μέλλον. Από την άλλη πλευρά, όλες οι εργασίες που εκτελούνται για την προώθηση της δημόσιας συγκοινωνίας συμπεριλαμβανομένης της αυξημένης πληροφόρησης, ειδικών εισιτηρίων, δυνατότητα μεταφοράς ποδηλάτων στα τρένα, αναμένεται να οδηγήσει σε μείωση της χρήσης των ιδιωτικών αυτοκινήτων, ιδίως όσον αφορά

στα ταξίδια αναψυχής. Το κύριο πρόβλημα πριν από την τοπική ομάδα είναι η σχετικά σύντομη τουριστική περίοδος στο Bohuslän και το γεγονός ότι υπάρχουν κυρίως το δεύτερο σπίτι των ιδιοκτητών που λειτουργούν ως τουρίστες - και γι 'αυτό θα χρειαστεί περισσότερο χρόνο για να φτάσει.

Στην **Provincia FC** οι εναλλακτικοί τρόποι μεταφοράς άρχισαν να κοινοποιούνται σε πιο μοντέρνο τρόπο. Αυτό είναι σημαντικό για αλλαγή στις συνήθειες δηλαδή να πειστούν οι γονείς ότι τα παιδιά δεν πρέπει να παραλαμβάνονται πάντα με το αυτοκίνητο από το σχολείο.

Στη **Μάλτα** η δημιουργία μιας ασφαλούς υποδομής για την ποδηλασία και τη διοργάνωση εκστρατειών ευαισθητοποίησης για την ασφαλή ποδηλασία είναι από τα πλέον πιο σημαντικά μέτρα που λαμβάνονται προς τα εμπρός. Η τοπική ομάδα έργου έχει τονίσει την ελκυστικότητα στο ποδήλατο, καθώς όλο και περισσότεροι ποδηλάτες άρχισαν να χρησιμοποιούν αυτό το μέσο μεταφοράς για να μετακινηθούν γύρω από την περιοχή.

Στη **Λεμεσό**, η ποδηλασία έχει γίνει όλο και πιο δημοφιλή και μοντέρνα. Για να γίνει το ποδήλατο στη μόδας οι εταίροι της Λεμεσού έχουν χρησιμοποιήσει τους τοπικούς φορείς και τα μοντέλα (μαζί με τις Δημόσιες Μεταφορές) σε διαφημίσεις, σε περιοδικά lifestyle, για να προωθηθεί ως μέρος μιας δομημένης εκστρατείας ευαισθητοποίησης.

Ωστόσο, το μέτρο που επηρέασε περισσότερο ήταν η νέα σύνδεση προς το αεροδρόμιο, λόγω της άμεσες επιπτώσεις στη μείωση της χρήσης ιδιωτικών αυτοκινήτων. Άλλα νέα δρομολόγια των λεωφορείων, όπως ο αριθμός 201 το οποίο συνδέει ένα σημείο στον παραλιακό δρόμο με τον κεντρικό σταθμό λεωφορείων στην πόλη όπου όλα τα αγροτικά λεωφορεία αναχωρούν και φθάνουν συνέβαλαν επίσης στην αύξηση της δημόσιας ζήτησης μεταφορών κατά τη διάρκεια ζωής του έργου SEEMORE. Επίσης έγινε προσπάθεια από το έργο να αυξηθεί ο βιώσιμος τρόπος μεταφοράς (άλλα υποστηρικτικά μέτρα περιλαμβάνουν παρέμβαση για τα νέα στέγαστρα στις στάσεις λεωφορείων - οδηγοί λεωφορείων έχουν αναφέρει αυξημένη κίνηση επιβατών από τους σταθμούς των λεωφορείων, όπου στάσεις λεωφορείων είχαν εγκατασταθεί στη βελτίωση της ποιότητας του χρόνου αναμονής και, επίσης, την παροχή πληροφοριών για την κινητικότητα - και τα εισιτήρια των λεωφορείων με ελεύθερη είσοδο στα μουσεία).

4.5.2. Στρατηγικά διδάγματα και συστάσεις για τις περιφέρειες

Το πιο σημαντικό μάθημα που πήρε η **Μαδέρια** από την υλοποίηση του έργου είναι ότι η τεχνολογία εξελίσσεται με γρήγορους ρυθμούς και μπορεί να υποστηρίξει τα επιχειρηματικά μοντέλα που σχετίζονται με τα δημόσια μέσα μεταφοράς, την κινητικότητα και τον τουρισμό και πρέπει να είναι μέρος της ανάπτυξης. Είναι ζωτικής σημασίας τόσο για τις περιφέρειες για να βρουν επισκέπτες όσο και για τους επισκέπτες για να βρουν ταξιδιωτικές επιλογές. Είναι επίσης σημαντικό να προωθηθεί ο δημόσιος και ιδιωτικός τομέας και να αξιοποιηθούν τα μέσα μαζικής μεταφοράς.

Η **Πομερανία** υπογραμμίζει ότι ένα κενό στη συμπεριφορά ήταν εμφανής σε όλο το πρόγραμμα, καθώς οι οδηγοί του έργου δεν βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο με τους χρήστες. Υπάρχει έτσι μια έλλειψη κατανόησης μεταξύ των ομάδων. Αυτή είναι μια πρόκληση για να ξεπεραστούν τα επόμενα σχέδια συνεργασίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η **Μαγιόρκα** αντιλαμβάνεται τώρα ότι είναι σημαντικό να είσαι σοφός, δηλαδή να είσαι πιο έξυπνος από ό, τι οι οικονομικές δυνάμεις: αυτές έχουν πολλά χρήματα, έτσι δεν αξίζει να αγωνιστείς εναντίον τους - είναι μάλλον καλύτερα να βρίσκουμε έξυπνα θέματα, όπως τις βελτιώσεις στην ιστοσελίδα. Είναι επίσης σημαντικό να επικεντρωθεί ο φόρτος εργασίας σχετικά με τα μέτρα που είναι οικονομικά αποδοτικά για τον εαυτό σας. Για παράδειγμα, στις Βαlearίδες Νήσους, σε συνεργασία με τα σημεία τουριστικής πληροφόρησης και εφαρμογές, θεωρείται ότι είναι πιο αποτελεσματικό από το να δουλεύεις απευθείας με τα ξενοδοχεία.

Το **Ντόπριτς** έχει μάθει ότι είναι πλέον εφικτό να επεξεργαστεί σχέδια αειφόρου αστικής διαχείρισης για το σύνολο των τουριστικών περιοχών. Αυτό το βήμα θα εξασφαλίζει την αειφόρο ανάπτυξη του τουρισμού. Πολλές πόλεις στη Βουλγαρία βασίζονται στον τουρισμό και στα σχέδια αειφόρου αστικής διαχείρισης τα οποία θα είναι σημαντικά για 'αυτούς, αφού με αυτόν τον τρόπο χωριστά μέτρα θα είναι όλα ενσωματωμένα σε ένα ενιαίο και συγκροτημένο σχέδιο / στρατηγικής. Επίσης, αξίζει να τονιστεί ότι οι τουριστικοί πράκτορες πρέπει να θεωρούνται ως μια ειδική ομάδα στόχου, δεδομένου ότι καθορίζουν τις προσδοκίες των τουριστών από την ενημέρωσή τους σχετικά με το τι θα βρουν. Για το λόγο αυτό, είναι σημαντικό ότι οι τοπικοί φορείς που συνεργάζονται με τους τουριστικούς πράκτορες και τα ταξιδιωτικά γραφεία, έτσι ώστε αυτά να ενημερώνουν τους τουρίστες σχετικά με τις επιλογές της κινητικότητας (η οποία αποτελεί μια προστιθέμενη αξία για τον προορισμό) και σχετικά με την υγιεινή των λιγότερο μολυσμένων προορισμών.

Στο **Bohuslän**, το έργο ήταν σε θέση να αποδείξει ότι είναι δυνατή η τοπική συνεργασία, έστω και για περίοδο 2 μηνών (το καλοκαίρι στη Σουηδία είναι μόλις δύο μήνες) οι μεγαλύτερες επενδύσεις δεν είναι οικονομικά αποδοτικές.

Η **Provincia FC** συμμαρτυρεί την αίσθηση ότι η δημιουργία μιας στρογγυλής τραπέζης από διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη να συνεργαστούν μέσω περιοδικών συναντήσεων, είναι το μεγαλύτερο μάθημα από το SEEMORE, εκτός από τη δημιουργία εύκολα προσβάσιμων πληροφοριών για την ομάδα-στόχο. Αυτό το τελευταίο μάθημα αναφέρθηκε από τους εταίρους στη Μάλτα, οι οποίοι τόνισαν ότι έχουν μάθει από το έργο τον τρόπο δημιουργίας σαφών και προσιτών πληροφοριών για τις δημόσιες συγκοινωνίες μέσω της ανάπτυξης των δράσεων προώθησης και ευαισθητοποίησης.

Για τη **Λεμεσό**, τα κύρια συμπεράσματα επισημαίνουν την εδραίωση της συνεργασίας και της εμπιστοσύνης μεταξύ του τουρισμού και των μεταφορών. Για να γίνει αυτό, οι δύο πλευρές πρέπει να δουν το αναμενόμενο όφελος. Δεύτερον, πρέπει να θεσπιστεί η συνεργασία με τις τοπικές αρχές, η οποία δεν πρέπει να είναι δύσκολη, αφού έχουν τον τουρισμό και τις μεταφορές

στο πλευρό τους. Τρίτον, στα προβλεπόμενα μέτρα θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα λαμβάνοντας υπόψη ποια θα έχουν το υψηλότερο μακροπρόθεσμο αντίκτυπο και θα πρέπει επίσης να διατηρηθούν και μετά την ολοκλήρωση της περιόδου του σχεδίου. Τα μέτρα θα πρέπει να στοχεύουν σε συγκεκριμένα αποτελέσματα τα οποία θα ενθαρρύνουν τα εμπλεκόμενα μέρη να συνεχίσουν να προσπαθούν να επενδύουν στη βιώσιμη κινητικότητα. Ένας καλός συνδυασμός των μέτρων θα δημιουργήσει μια θετική αλλαγή που θα είναι εμφανής τόσο στο κοινό όσο και στους επαγγελματίες του τομέα του τουρισμού και των μεταφορών. Τέλος, η αλλαγή της νοοτροπίας του κοινού και του τουρισμού είναι απαραίτητο για να επιτευχθούν τα μέτρα με επιτυχία.

5. ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Λαμβάνοντας υπόψη το πώς οι περιφέρειες έκριναν την εκτέλεση του έργου, το μέτρο εστίασης εξαρτάται από την ισχύ του εταίρου για να κατευθύνει το έργο και να περιλάβει τους σωστούς ενδιαφερόμενους με τα κατάλληλα μέσα και εργαλεία. Σε αρκετές περιπτώσεις η επιτυχία του έργου εξαρτάται από το επίπεδο της αυτονομίας και την εξουσία του επικεφαλούς εταίρου και τη δραστηριότητα της ομάδας των ενδιαφερομένων. Έτσι, αν στη Μαδέρα ο κύριος εταίρος του έργου ήταν ο λειτουργός δημόσιων μεταφορών, τα μέτρα επικεντρώνονται σε δράσεις που στοχεύουν σε βελτιώσεις των δημόσιων μεταφορών και συναφών υπηρεσιών, ενώ σε μικρές χώρες όπως η Μάλτα έχουν τη δυνατότητα να στοχεύσουν με επιτυχία μεγάλες επιχειρήσεις εξ αποστάσεως, όπως αεροπορικές εταιρίες.

Ακόμα και σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως στην Πομερανία η δέσμευση των τοπικών φορέων εμποδίστηκε από τους πολιτιστικούς φραγμούς και την πολιτική αβεβαιότητα, όλοι οι εταίροι μοιράζονται σε κάποιο βαθμό στην αρχή ότι το έργο ξεκίνησε για ένα μακροπρόθεσμο πεδίο συνεργασίας σε τοπικό επίπεδο. Ο τουρισμός και οι μεταφορές, θα παράγουν πιθανά αποτελέσματα στο προσεχές μέλλον μετά από αυτή την επικοινωνιακή συνεργασία. Αποφασιστικής σημασίας για τη μετατόπιση των εθνικών και τοπικών φορέων ήταν η διοργάνωση των σεμιναρίων σε διάφορα επίπεδα τα οποία θεωρούνται ένα υγιές εργαλείο επικοινωνίας, για τη διάδοση των αποτελεσμάτων του έργου και την έμπνευση άλλων περιοχών για να πάρουν τη γνώση από το τις περιοχές του SEEMORE.

Το SEEMORE έχει εκπροσωπήσει, για το μεγαλύτερο μέρος των περιοχών, τη στιγμή όπου οι δημόσιες και ιδιωτικές αρχές άρχισαν να εξετάζουν την κινητικότητα και τις τουριστικές ανάγκες όπου τις λαμβάνουν υπόψη στις πολιτικές τους. Σύντομα οι εταίροι είχαν συνειδητοποιήσει ότι με τη βελτίωση των επιλογών μεταφοράς για τους τουρίστες, αλλά και η παροχή καλύτερων υπηρεσιών για τους ντόπιους, καθώς και, σε ό, τι είναι ένα μπούμερανγκ που θα πρέπει να διερευνηθεί καλύτερα στα επόμενα προγράμματα.

Το SEEMORE μπόρεσε επίσης να αποδείξει πως μπορεί να γίνουν επιχειρηματικά μοντέλα από την επιτυχή συνεργασία μεταξύ των μεταφορών, της τεχνολογίας και την συμμετοχή των ιδιωτικών εταίρων. Βιντεοσκοπημένα ταξίδια, οδηγοί κινητικότητας, εκπαιδευτικά κουπόνια, είναι τα νέα προϊόντα της διαφήμισης από τα οποία αναφέρθηκαν επιχειρηματικές ευκαιρίες που πιλοτικές περιοχές διερευνούν τώρα.

Όσον αφορά τη στρατηγική που ορίζεται από τις περιφέρειες, στη Λεμεσό και σε περιοχές όπως η Μαδέρα, Province FC, Ντόπριτς ή Bohuslän η διεξαγωγή των πολλών μικρών ενεργειών θεωρήθηκε ως ένα πλεονέκτημα, διότι συνήθως υπάρχουν σημαντικά εμπόδια για μεγάλες επενδύσεις. Όλες οι άλλες περιφέρειες συμμερίζονται την άποψη αυτή, εκτός από τη Πομερανία που εξηγεί ότι σύμφωνα με την πολωνική κουλτούρα, έργα με περιορισμένο αριθμό μέτρων

θεωρούνται ως μη ενδεδειγμένα και κατά συνέπεια δεν υπόκεινται σε δημόσια και πολιτική στήριξη. Από αυτή την άποψη, η Μάλτα έχει μια ξεχωριστή θέση, τονίζοντας ότι σε έργα που συνδυάζουν πολλά μέτρα και φόρτο με χαμηλό προϋπολογισμό, οι ομάδες έργου πρέπει να βασίζονται στην καλή θέληση των ενδιαφερόμενων μερών και έτσι μια ισχυρή κουλτούρα συνεργασίας είναι απαραίτητη, καθώς και οι έξυπνες ιδέες χρειάζονται για να ενισχύσουν τα πλεονεκτήματα που όλοι οι εταίροι που συμμετέχουν μπορούν να λάβουν από αυτές.

Όσον αφορά τη στρατηγική που ορίζεται από τις περιφέρειες, η Πομερανία είναι η μόνη περιοχή που δεν ευθυγραμμίζεται με τα σημαντικά βήματα που έκανε προς τα εμπρός όσον αφορά τα καθήκοντα της συνεργασίας στο πλαίσιο των τοπικών ομάδων εργασίας που συγκροτήθηκε κατά τη διάρκεια του έργου SEEMORE. Όλες οι υπόλοιπες περιοχές ήταν σε θέση να δημιουργήσουν - εντός των καθηκόντων τους και τις ευθύνες τους - σταθερές συμπράξεις που αναμένεται να τηρούν ενοποιημένοι και ως εκ τούτου θα πρέπει να θεωρείται ως ένα από τα κύρια κληροδοτήματα του έργου, καθώς αποτελούνται από τις κατάλληλες πλατφόρμες για την ανάπτυξη πολιτικής.

Τι περιγράφεται παραπάνω είναι ένα βασικό στοιχείο για τη βιωσιμότητα του έργου, ενώ αυτό δεν θα ήταν δυνατό αν δεν ήταν για πολιτική επιρροή. Η πολιτική υποστήριξη είναι απαραίτητη για την πρόσβαση στο επίπεδο επιτυχίας μιας περιοχής που έχει επιτευχθεί κατά τη διάρκεια του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας, της υλοποίησης και τη φάση λειτουργίας. Σε περιπτώσεις όπου οι τοπικές, περιφερειακές ή εθνικές πολιτικές δεν έκριναν το έργο, όπως και στην Province FC και ιδιαίτερα στην Πομερανία, οι στόχοι του έργου δεν κατάφεραν να πετύχουν και η πιθανότητα ότι τα οφέλη του έργου θα παραμείνουν στο χρόνο είναι λιγότερο πιθανό.

Σε κάθε περίπτωση, σε ό, τι αφορά την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, το SEEMORE συνεπάγεται μια μοναδική ευκαιρία να συνεργαστούν και άλλες περιφέρειες, αλλά και συνεργασία σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Η συνεργασία σε επίπεδο κοινοπραξίας ήταν υψίστης σημασίας για να πείσει τους τοπικούς φορείς για τη σημασία των μέτρων σε κάθε περιφέρεια της ημερήσιας διάταξης. Επίσης, η δυνατότητα μεταφοράς των αποτελεσμάτων και των διαδικασιών είναι εγγυημένη από όλες τις πιλοτικές περιοχές και οφείλεται στη δυνατότητα που είχαν να συζητήσουν τα μέτρα με τους εταίρους τους, και στις περισσότερες περιπτώσεις για να δουν επιτόπου την εξέλιξη που είχαν τα μέτρα και την επίδραση που παράγεται στον τουρισμό και στην επιλογές μεταφορών.

Οι περιφέρειες έχουν μια κοινή γνώμη σχετικά με το μέλλον των μέτρων του SEEMORE, δείχνοντας μια ισχυρή πεποίθηση ότι τα μέτρα που δεν είχαν προϋπολογισμό ή δεν συνδέονταν με συγκεκριμένα ιδιωτικά συμφέροντα είναι πιο δύσκολο να κρατηθούν ζωντανά για το μέλλον.

Συνολικά, χάρη στο SEEMORE, ήταν δυνατό για τους περιφερειακούς φορείς να αρχίσουν να γνωρίζουν τις τουριστικές συνήθειες κινητικότητας σε βάθος, αλλά και να καθορίσουν βάση για να προωθηθούν τα σχέδια από εδώ. Επιπλέον, η προσέγγιση του τουρισμού έχει δημιουργήσει

νέες ιδέες και υποστήριξη από τους πολιτικούς για να παγιώσουν τις εισερχόμενες πρωτοβουλίες που έχουν ξεκινήσει κατά τη διάρκεια του SEEMORE.

6. Λίστα Πινάκων

Πίνακας 1 – Συνέταιροι SEEMORE	6
Πίνακας 2 – Συντομογραφίες που χρησιμοποιήθηκαν	7
Πίνακας 3: Αναθεώρηση εγγράφου και επιθεώρηση πορείας του έργου.....	8